

El Papa prega davant del Sant Sudari

Devoció i missatge social varen unir-se en la visita que el papa Francesc va fer el 21 de juny a la ciutat de Torí, capital del Piemont, la terra des d'on els seus pares varen emigrar a l'Argentina. A la catedral de Torí va pregar en silenci, durant uns minuts, davant del Sant Sudari, una relíquia de la passió i resurrecció del Senyor que planteja molts enigmes als estudiosos. Aquesta relíquia es mostra en determinats períodes als fidels i és objecte d'una gran veneració. Joan Pau II i Benet XVI també varen viatjar a Torí pel mateix motiu. Davant la creixent arribada d'immigrants nord-africans, el Papa va demanar que no siguin culpabilitzats perquè ells són víctimes de la situació social en els seus propis països.

GLOSSA

S'assembla a nosaltres

M'explicava un professor de quart de primària que al seu grup-classe hi ha vint alumnes: quatre són del país i setze són fills de pares i mares procedents de països diversos, encara que alguns ja han nascut aquí. Els orígens són molt diversos, també les problemàtiques familiars i els processos d'integració. El professor va proposar una excursió a Montserrat. Calia preparar-la. En van recollir material, parlaren de l'entorn natural, n'investigaren la història, en comentaren la dimensió religiosa apropant-se a la vida monàstica, al sentiment religiós de moltes persones vers la Mare de Déu, al fet de ser la patrona de Catalunya... Arribat el gran dia, tots van pujar cap a Montserrat. El treball fet a l'escola no va ser endebades. Molts dels coneixements adquirits durant la preparació eren ara visibles i abastables materialment. Després d'un matí de força activitat, a la tarda, una nena hindú de nou anys, de pell morena, intel·ligent, ben integrada, conversava amb unes nenes amigues catòliques —una equatoriana, l'altra filipina— que participen en la comunitat parroquial del barri. Parlaven del color de la pell de la Mare de Déu de Montserrat. La

nena hindú, amb tendresa, respecte i emoció, des d'una sensibilitat religiosa arrelada, els va dir: «La Moreneta s'assembla a nosaltres.»

Maria de Montserrat, dona del poble, s'assembla a tothom. És la primera entre nosaltres. Amb la nena hindú i les seves amigues comparteix, a més del color de la pell —entre altres coses—, el desplaçament migratori. Amb Josep i l'infant Jesús, també va emigrar i va viure en terra estranya. «Lleva't, pren el nen i la seva mare. Fuig cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà l'infant per matarlo» (Mt 2,13). Va conèixer situacions semblants a les de tants homes i dones que, lluny de la terra d'origen, intenten obrir-se camí tot cercant un mínim benestar personal i familiar, seguretat i pau, respecte a les seves conviccions...

A Montserrat, el dia de l'excursió escolar, la Moreneta mirava amorosament, amb el seu somriure romànic, els nens i les nenes de color semblant al seu i tots els altres. És la Mare de Déu dels uns i dels altres, especialment dels pobres. «Omple de béns els pobres i els rics se'n tornen sense res» (Lc 1,53).

Enric Puig Jofra, SJ

RESSÒ DE LA PARAULA

Lloat sigueu, Senyor meu

Per aquestes dates gran part de la població està de vacances. El retorn al mar o a la muntanya, el viatge a llocs i països de geografia o cultura diferents de l'habitual, fan summament oportuna la lectura de l'encíclica *Laudato si'* del papa Francesc. És un text de Doctrina Social de l'Església per pensar, per pregar, per comprometre's.

Com és sabut, aquesta encíclica llança un missatge profètic al món des d'allò que anomenem «l'ecologia cristiana». La nostra fe en la creació ens diu que el sentit i el destí de la naturalesa i del cosmos en general estan estretament lligats a la humanitat: aquesta rep el món i «l'humanitza» sense destruir-lo, ja que la destrucció del cosmos suposa la mort del mateix ésser humà. En el projecte de Déu Pare creador, la persona humana és col·locada en un jardí de fruits bells i saborosos a fi que, treballant-lo, li serveixi d'hàbitat, aliment i gaudi estètic. D'aquí es deriva una moral, una virtut ecològica, que ha de marcar el nostre tracte del món natural. Aquesta moral ecològica afecta així pràcticament tots els camps de la vida personal i social.

El turisme vacacional seria, en aquest sentit, una gran oportunitat per viure aquest missatge. Tenim, no obstant això, una dificultat: resulta preocupant que, tret de valuoses excepcions, el turisme vacacional no és en realitat una trobada amb la naturalesa, sinó la prolongació del propi món a un altre lloc, a tot estirar ornat amb detalls exòtics, que li donen un cert atractiu. I si la nostra forma de viure habitualment el nostre propi món, per mantenir un nivell de benestar, explota la naturalesa degradant-la, allà on anem de turisme vacacional pot donar-se una explotació de recursos naturals tan o més greu. Els anomenats espais vacacionals i de turisme, en general, són tan «civilitzats» com a les nostres ciutats. En ells regeix la llei del mercat amb la mateixa prepotència i eficàcia que en el cor de la civilització més avançada.

El discerniment que fa el Papa, seguint i desenvolupant la doctrina de tots els papes anteriors des de sant Joan XXIII, consisteix a atribuir la degradació de la naturalesa a una explotació incontrolada, que brolla de l'ambició i de l'interès egoista dels qui tenen el poder sobre la tècnica i els mitjans de producció. La «qüestió ecològica» és per això una qüestió essencialment moral.

A partir d'aquí es deriven les crides a les instàncies polítiques i econòmiques internacionals perquè s'adoptin mesures per «salvar el planeta». Però també se'n deriven les pautes de conducta de persones i grups que en la vida quotidiana hem d'evitar tota explotació que degradi irreversiblement la terra. L'ecologia del cosmos i l'ecologia humana van de la mà.

Hem vingut subratllant «el poder dels febles» i la «virtualitat de la pobresa». No és casualitat que el patró de l'ecologia catòlica sigui sant Francesc d'Assís, com ho va proclamar sant Joan Pau II. I no és casualitat que els qui més degraden la naturalesa siguin els qui més exploten altres éssers humans.

- Som convidats a respectar, admirar, perfeccionar, totes les coses creades.
- La millor manera de fer-ho és estimar-les.
- La manera més perfecta d'estimar és desprendre's i renunciar a tota mena de domini sobre allò que s'estima.

És l'amor a l'ésser humà el que està en joc.

¿Serà possible que en acabar les vacances pugui brollar del nostre interior quelcom semblant al *Càntic de les criatures* de sant Francesc i que lloem Déu per la fraternitat estesa al sol, la lluna, l'aigua, el foc...?

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

ENTREVISTA

► **LLORENÇ PUIG**

Lloada sigui la natura

Laudato si', l'esperada encíclica del papa Francesc sobre la cura del medi ambient, insisteix sovint que «això de l'ecologia no és simplement una qüestió romàntica o estètica; ens diu que hi ha una forta relació entre els problemes socials i ecològics». La preocupació del Papa per la degradació de la natura és evident, perquè «els problemes ecològics provoquen moltes víctimes, especialment en els països més pobres». El P. Llorenç Puig, membre del Grup d'Ètica i Sostenibilitat de Cristianisme i Justícia, analitza el text.

Quins canvis planteja per solucionar els problemes mediambientals?

Proposa no simplement solucions tècniques —que són sempre insuficients i parcials—, sinó anar a l'arrel del problema, que es troba en el cor humà. De fet, diu que els problemes socials i econòmics tenen un mateix origen: la separació del món, l'avidesa, la força dels poders econòmics i financers que cerquen els resultats immediats.

I llavors, quines propostes fa?

Són radicals: planteja un veritable «itinerari ètic i espiritual» que canviï la nostra manera de veure el món, les relacions amb els altres i amb la natura. Per això parla de «conversió ecològica». Francesc ho expressa dient que «tot canvi necessita motivacions i un camí educatiu» que cal seguir a fons.

Quina valoració fa de l'encíclica?

Té el to valent i clar habitual en el papa Francesc, tot i que és un text dens i rigorós. I vol ajudar que tots, creients i no-creients, començant pels lectors catòlics, prenguem consciència que la qüestió ecològica no és perifèrica o un luxe d'uns quants conservacionistes, sinó quelcom ben central en la nostra fe perquè toca la nostra relació amb el món, amb Déu i amb els més pobres.

PREGÀRIES DE LA M. TERESA

Per la futura mare

Déu meu que dónes goig, coratge i força per posar un nou ésser al món. Fes que la mare d'aquest infant estigui orgullosa i agraïda de ser la més afortunada de les criatures.

Santa Maria, Mare dolcíssima, dóna a aquesta dona el teu cor tan ple d'amor i d'humilitat, i mostra-li que una família hauria de ser feliç, com ho vas ser tu a una establia de Betlem.

Senyor, concedeix a aquesta dona el teu amor, perquè el pugui transmetre just quan neixi el seu fill. Aleshores, el nen que naixerà serà desitjat i estimat, i esmerçarà la vida a portar el teu amor a la gent d'aquesta terra.

Amén.

Mare Teresa de Calcuta

SER PADRES

Decálogo de la acción de perdonar

1. Perdonar es una decisión personal que uno toma.
2. El perdón no es un regalo para el culpable, sino algo que voluntariamente elaboramos en nuestro interior.
3. El ofensor no tiene por qué saber que ha sido perdonado.
4. El perdón no significa reconciliación.
5. Tampoco implica que una acción que nos ha hecho daño sigue ocurriendo: habrá que poner los medios para que no nos produzca más dolor.
6. Tampoco el ofensor merece la reconciliación cuando el daño que ha causado ha sido tan grande que no se puede confiar más en él/ella.
7. Para que haya reconciliación es necesario que el ofensor pida perdón y se proponga no volver a hacer daño: el perdón no necesita que el culpable se excuse.
8. El perdón no tiene por qué hacer desaparecer inmediatamente el dolor asociado a la ofensa.
9. El perdón modifica los pensamientos, sentimientos y conductas negativas respecto al ofensor, no porque el ofensor no sea merecedor de ellos, sino por la libre decisión compasiva de la víctima.
10. El perdón permite que la dolorosa experiencia vivida adquiera un nuevo significado para las personas implicadas: el daño perdonado puede contribuir a la mejoría de una relación.

Dr. Paulino Castells

(Crecer con padres separados, Plataforma Editorial)

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

«El fruit de l'Esperit és amor»

La vida cristiana és vida en l'Esperit de Jesús, sintonitzant amb els seus sentiments. I com es nota que som en l'Esperit? Sant Pau ho diu molt bé: «... El fruit de l'Esperit és amor, pau, goig, paciència, benvolença, bondat, fidelitat, dolcesa i domini d'un mateix...» (Gal 5,22). L'amor és el primer fruit de la presència de l'Esperit, però no sols l'amor-agape que busca el bé de l'altre i es lliura, sinó el que brolla d'unes entranyes de misericòrdia, l'amor que és compassió. Jesús es commou sovint davant les multituds afamades i desesperançades, davant dels leprosos, davant dels pobres... I quan l'evangeli descriu el seu sentiment, fa servir un verb que té a veure amb les entranyes: «Se li commogueren les entranyes», «tingué un estremiment de compassió». És el verb emprat per descriure l'emoció profunda del pare del fill pròdig quan veu venir el seu fill (Lc 15,21), i el ressò intern que té el bon samarità en veure aquell pobre home malferit (Lc 10,33). Commoure's, compadir-se demana un cor que vibri, un cor que senti, com el de Jesús.

Fra Josep Manuel Vallejo

LECTURES MISSA DIÀRIA

I SANTORAL

Accés al Breviari

- 20. ■ Dilluns (litúrgia hores: 4a setm.)** [Ex 14,5-18 / Sl: Ex 15,1-2.3-4.5-6 / Mt 12,38-42]. Sant Elies, profeta (s. ix aC); sant Torlaci, bisbe; sants Pau i Sisenand, diaques i mrs. a Còrdova; santa Margarida, vg. i mr.; santa Liberata, vg. i mr.
- 21. ■ Dimarts** [Ex 14,21-15,1 / Sl: Ex 15,8-9.10 i 12.17 / Mt 12,46-50]. Sant Llorenç de Bríndisi (1559-1619), prev. caputxi i doctor de l'Església. Sant Daniel, profeta (s. VII-VI aC); santa Pràxedes, vg.
- 22. □ Dimecres** [Ex 16,1-5.9-15 / Sl 77 / Jn 20,1.11-18]. Santa Maria Magdalena (de Magdala), deixebra de Jesús. Sant Teòfil, pretor romà màrtir; sant Menelau, abat.
- 23. □ Dijous** [Ga 2,19-20 / Sl 33 / Jn 15,1-8]. Santa Brígi-da (Suècia 1303 - Roma 1373), rel. viuda, fund. Institut del Salvador i copatrona d'Europa. Sant Bernat d'Alzira i santes Maria i Gràcia, mrs.; santa Cunegunda, rel. franciscana.
- 24. ■ Divendres** [Ex 20,1-17 / Sl 18 / Mt 13,18-23]. Sant Víctor, mr.; sant Borís, mr.; santa Cristina, vg. i mr.; beates Pilar, Maria-Àngels i Teresa, vgs. carmelitanes i mrs. a Guadalajara.
- 25. ■ Dissabte** [Ac 4,33;5,12.27-33;12,1b-2 (o bé: Ac 11,19-21;12,1-2.24) / Sl 66 / 2Co 4,7-15 / Mt 20,20-28]. Diada de Sant Jaume (anomenat el Major), apòstol (†44, per Pasqua), de Betsaida, germà de Joan (fills de Zebedeu), patró d'Espanya. Santa Valentina, verge i màrtir.
- 26. ■ † Diumenge vinent, XVII de durant l'any (lit. hores: 1a setm.)** [2Re 4,42-44 / Sl 144 / Ef 4,1-6 / Jn 6,1-15]. Sant Joaquim i santa Anna, pares de la Verge Maria (tradicció iniciada s. II).

DIUMENGE XVI DE DURANT L'ANY

▮ Lectura del llibre de Jeremies (Jr 23,1-6)

Ai dels pastors que perden i dispersen les ovelles del meu ramat, diu l'oracle del Senyor. Per això el Senyor, Déu d'Israel, diu als pastors del meu poble: «Vosaltres heu dispersat les meves ovelles i les heu fetes fugir, en lloc de fer-ne el recompte. Doncs ara jo passaré comptes amb vosaltres per reclamar tot el mal que heu fet, diu l'oracle del Senyor. I totes les ovelles que em queden, jo mateix les recolliré de tots els països on les havia fet fugir, i les faré tornar als seus prats. Allà seran fecundes i s'hi multiplicaran. Els donaré pastors que les menin, i ningú no tornarà a fer-los por, ni a esferir-les, ni en mancarà cap, diu l'oracle del Senyor.

»Vénen dies, diu l'oracle del Senyor, que faré germinar un rebrot legítim del llinatge de David, i serà un rei excel·lent, que farà regnar en el país la justícia i el bé. En els seus dies Judà no sofrirà cap mal i Israel viurà segur. El seu nom serà: El-Senyor-és-el-nostre-bé.»

▮ Salm responsorial (22)

R. *El Senyor és el meu pastor, no em manca res.*

El Senyor és el meu pastor, no em manca res, / em fa descansar en prats deliciosos; / em mena al repòs vora l'aigua, / i allí em retorna. / Em guia pels camins segurs / per l'amor del seu nom. R.

Ni quan passo per barrancs tenebrosos / no tinc por de res, / perquè us tinc vora meu; / la vostra vara de pastor, / m'assestena i em conforta. R.

Davant meu pareu taula vós mateix, / i els enemics ho veuen; / m'heu ungit el cap amb perfums, / ompliu a vessar la meva copa. R.

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor / m'acompanyen tota la vida, / i viuré anys i més anys / a la casa del Senyor. R.

▮ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 2,13-18)

Germans, vosaltres abans éreu lluny de les promeses però ara la sang del Crist us ha apropiat. Ell és la nostra pau. De dos pobles, n'ha fet un de sol, ja que ell ha destruït la barrera que els separava i els mantenia enemics, abolint en el seu propi cos la Llei i els preceptes. Així ha posat pau entre tots dos pobles i ha creat una nova humanitat centrada en ell. Per la seva mort en la creu ha fet morir l'enemistat i, units en un sol cos, els ha reconciliat tots dos amb Déu. Per això ha vingut a portar-nos la Bona Nova de la pau: la pau a vosaltres, que éreu lluny, i la pau als qui eren a prop. Per ell uns i altres tenim entrada al Pare, guiats per un sol Esperit.

▮ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 6,30-34)

En aquell temps, els apòstols es reuniren amb Jesús i li parlaren de tot el que havien fet i ensenyat. Ell els diu: «Veniu ara tots sols en un lloc despoblat i reposeu una mica». Perquè molta gent anava i venia i no els deixava temps ni de menjar. Se n'anaren, doncs, tots sols amb la barca cap a un lloc despoblat. Però algú els veié quan marxaven; molts ho van saber, hi van córrer a peu de tots els pobles i arribaren primer que ells. Quan Jesús desembarcà, veié una gran gentada i se'n compadí, perquè eren com ovelles sense pastor. I es posà a instruir-los llargament.

▮ Lectura del libro de Jeremías (Jr 23,1-6)

Ay de los pastores que dispersan y dejan perecer las ovejas de mi rebaño —oráculo del Señor—. Por eso, así dice el Señor, Dios de Israel: «A los pastores que pastorean mi pueblo: Vosotros dispersasteis mis ovejas, las expulsasteis, no las guardasteis; pues yo os tomaré cuentas, por la maldad de vuestras acciones —oráculo del Señor—. Yo mismo reuniré el resto de mis ovejas de todos los países adonde las expulsé, y las volveré a traer a sus dehesas, para que crezcan y se multipliquen. Les pondré pastores que las pastoreen; ya no temerán ni se espantarán, y ninguna se perderá —oráculo del Señor.

»Mirad que llegan días —oráculo del Señor— en que suscitaré a David un vástago legítimo: reinará como rey prudente, hará justicia y derecho en la tierra. En sus días se salvará Judá, Israel habitará seguro. Y lo llamarán con este nombre: El-Señor-nuestra-justicia.»

▮ Salmo responsorial (22)

R. *El Señor es mi pastor, nada me falta.*

El Señor es mi pastor, nada me falta: / en verdes praderas me hace recostar; / me conduce hacia fuentes tranquilas / y repara mis fuerzas. R.

Me guía por el sendero justo, / por el honor de su nombre. / Aunque camine por cañadas oscuras, / nada temo, porque tú vas conmigo: / tu vara y tu cayado me sosiegan. R.

Preparas una mesa ante mí, / enfrente de mis enemigos; / me unges la cabeza con perfume, / y mi copa rebosa. R.

Tu bondad y tu misericordia me acompañan / todos los días de mi vida, / y habitaré en la casa del Señor / por años sin término. R.

▮ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 2,13-18)

Hermanos: Ahora estáis en Cristo Jesús. Ahora, por la sangre de Cristo, estáis cerca los que antes estabais lejos. Él es nuestra paz. Él ha hecho de los dos pueblos una sola cosa, derribando con su carne el muro que los separaba: el odio. Él ha abolido la Ley con sus mandamientos y reglas, haciendo las paces, para crear con los dos, en él, un solo hombre nuevo. Reconcilió con Dios a los dos pueblos, uniéndolos en un solo cuerpo mediante la cruz, dando muerte, en él, al odio.

Vino y trajo la noticia de la paz: paz a vosotros, los de lejos; paz también a los de cerca. Así, unos y otros, podemos acercarnos al Padre con un mismo Espíritu.

▮ Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 6,30-34)

En aquel tiempo, los apóstoles volvieron a reunirse con Jesús y le contaron todo lo que habían hecho y enseñado. Él les dijo: «Venid vosotros solos a un sitio tranquilo a descansar un poco.» Porque eran tantos los que iban y venían que no encontraban tiempo ni para comer. Se fueron en barca a un sitio tranquilo y apartado. Muchos los vieron marcharse y los reconocieron; entonces de todas las aldeas fueron corriendo por tierra a aquel sitio y se les adelantaron. Al desembarcar, Jesús vio una multitud y le dio lástima de ellos, porque andaban como ovejas sin pastor; y se puso a enseñarles con calma.

Faç de Crist. Pintura sobre taula de l'anomenat Mestre de Robredo, Museu del Prado (Madrid)

COMENTARI

Servents del ramat, no amos

Per no ser mercenaris de l'Evangeli, ens pot il·luminar Marc 6, 6b-34. Jesús envia els Dotze.

Acabada la missió, els apòstols es reuniren amb Jesús i li expliquen tot el que han fet i ensenyat. Jesús els invita a descansar: «Veniu ara vosaltres sols en un lloc despoblat i reposeu una mica». Perquè hi havia tanta gent que anava i venia, que no els quedava temps ni de menjar. Se n'anaren amb la barca cap a un lloc despoblat.»

Jesús, que envia els apòstols a treballar, ell mateix els envia a *descansar*: hi ha un descans pagat que és divertiment, alienació; hi ha un descans cristià que és re-creació. Aquesta paraula té un sen-

tit teològic molt dens: re-crear, tornar a crear. Vam ser creats a imatge de Déu, però aquesta imatge es clivellà; a causa de la rutina, la mediocritat —la nàusea de Déu— en la nostra vida evangèlica; la professionalitat sense ànima en el nostre apostolat i la insensibilitat sense cor davant les necessitats del poble sense evangelitzar. Ens cal l'autenticitat de la nostra vida evangèlica, el fervor de l'esperit, la responsabilitat del nostre compromís apostòlic.

Cal que hi hagi tres condicions perquè ens pugui re-crear: un lloc solitari, la solitud del cor, amb Ell. 1) Lloc solitari: la primera creació va tenir lloc al paradís, la segona al desert. Necessitem un espai on les coses no ens distreguin, un lloc on només Déu

estigui present. 2) Tot sols: crear és fer del no-res; hem de tornar al silenci de la disponibilitat pura de la primera creació, necessitem pacificar la sensibilitat. 3) Amb Ell: les condicions anteriors tenen com a fi disposar la trobada eficaç amb el Senyor i el Mestre. Sense Ell no podem fer res. Sense Creador no hi ha creació i sense Redemptor no hi ha re-creació. Revifem l'amistat amb el Mestre, aquella amistat en la qual ell ens pot revelar el Pare. Acceptem amb docilitat totes les paraules del Mestre. Déu crea per la seva Paraula —el Fill— i no té cap més mitjà per a re-crear-nos. Posem-nos en total disponibilitat davant Déu que ens vol fer Fills en el Fill.

Ignasi Ricart, claretià

NOTÍCIES DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

AGENDA

Festivitat de santa Maria Magdalena, a Corbera de Llobregat. El 22 de juliol, a les 11.30 h, el bisbe Agustí presideix la missa solemne de festa major a Corbera de Llobregat.

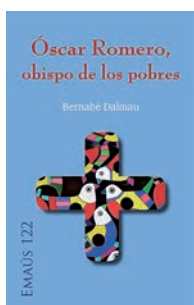
ESPIRITUALITAT

Exercicis espirituals a Vic. Del 9 d'agost al vespre (20 h, acollida; 20.30 h, sopar) fins al 15 d'agost amb l'esmorzar (9 h). Conduïts pel P. Josep Vilarrubias, claretí, amb la temàtica «Jesús model i mestre de pregària. A la llum de santa Teresa de Jesús». Inscripcions: Casa Claret (Rbla. Sant Domènec, 5, Vic). Tel. 938 850 544, e-mail: casaesp@claretians.cat

PUBLICACIONS I WEB

Óscar Romero, bisbe dels pobres.

El Centre de Pastoral Litúrgica ha publicat, en la seva col·lecció Emaús, aquesta obra del monjo de Montserrat Bernabé Dalmáu. El llibre, que ha aparegut en català i castellà, desgrana de manera senzilla i atractiva la vida d'aquest màrtir de la fe viscuda a fons en el compromís al servei dels pobres, testimoni fecund de la força de l'Evangeli de Jesús. «San Romero de América», com li diuen moltes persones, és un estímul permanent per a l'Església de tots els temps.

ACOMPANYAMENT I CATEQUESI

Jornades d'estiu per a consiliaris d'esplais. Els passats 1 i 2 de juliol, al Noviciat de les Caputxines Mare del Diví Pastor de Pallejà, es va celebrar la segona Jornada de Formació per a consiliaris del lleure de Catalunya. Era una proposta iniciada l'any anterior per a tots aquells consiliaris de centres d'educació en el lleure, per a compartir experiències i fer una mica de formació en la tasca d'acompanyar els esplais de les parròquies. La temàtica d'aquest any va ser «La pastoral en l'esplai», a partir de l'actualització d'aquesta proposta educativa i del directori de pastoral, van aprofundir en la proposta d'educació en el lleure i en la pastoral. El vespre del primer dia, el bisbe Agustí, va compartir el sopar i una estona de diàleg amb els consiliaris. L'endemà, el bisbe Francesc Pardo, responsable de la Pastoral de Joventut de la CET, va ser l'encarregat d'una de les xerrades i va celebrar l'eucaristia amb els més de vint-i-cinc consiliaris que es van fer presents a les jornades. També hi van participar el director de la Fundació Pere Tarrés, Josep Oriol Pujol, i el president del MCECC, Xavier Nus.

bregat que feien palesa la vitalitat de la catequesi diocesana. Va haver-hi temps per pregar, aprendre, compartir experiències i traçar itineraris per al futur amb els adolescents com a fita.

XIV Jornades interdiocesanes de responsables de Catequesi.

Organitzades pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi, van tenir lloc els dies 1 i 2 de juliol, al Seminari Conciliar de Barcelona. Aquest any el tema ha estat la catequesi dels nois i noies de 10 a 14 anys, i s'ha tractat des de diferents vessants: la del destinatari, tot contemplant el seu creixement; la de la comunitat cristiana, tot fixant-nos en la seva integració en la Parròquia; i la de la metodologia i procediments didàctics i les competències que es demana a aquest nou catequista. Les jornades van comptar amb una gran participació de catequistes de tots els bisbats catalans i de les Illes, entre els quals una desena de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Setmana catequètica per a animadors de joves. Les delegacions de Joventut de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat han organitzat uns cursos de formació per a animadors en la fe de joves que es va celebrar del 6 al 10 de juliol al Seminari Conciliar de Barcelona. S'oferien dues modalitats: una, enfocada a la iniciació en la Pastoral Juvenil, i una altra, d'aprofundiment. Aproximadament una vuitantena d'animadors van aprofitar aquestes sessions formatives.

ECO DE LA PALABRA

Alabado seas, mi Señor

Por estas fechas gran parte de la población está de vacaciones. El regreso al mar o a la montaña, el viaje a lugares y países de geografía o cultura diferentes de la habitual, hacen sumamente oportuna la lectura de la encíclica *Laudato si'* del papa Francisco. Es un texto de Doctrina Social de la Iglesia para pensar, para orar, para comprometerse.

Como es sabido, esta encíclica lanza un mensaje profético al mundo desde lo que podemos denominar «la ecología cristiana». Nuestra fe en la creación nos dice que el sentido y el destino de la naturaleza y del cosmos en general están estrechamente ligados a la humanidad: ésta recibe el mundo y lo «humaniza» sin destruirlo, ya que la destrucción del cosmos supone la muerte del mismo ser humano. En el proyecto de Dios Padre creador, la persona humana es colocada en un jardín de frutos bellos y sabrosos a fin de que, trabajándolo, le sirva de hábitat, alimento y goce estético. De ahí se deriva una moral, una virtud ecológica, que ha de marcar nuestro trato del mundo natural. Esta moral ecológica afecta así a prácticamente todos los campos de la vida personal y social.

El turismo vacacional sería, en este sentido, una gran oportunidad para vivir este mensaje. Tenemos sin embargo una dificultad: resulta preo-

cupante que, salvo valiosas excepciones, el turismo vacacional no es en realidad un encuentro con la naturaleza, sino la prolongación del propio mundo a otro lugar, a lo sumo jalonado con detalles exóticos, que le dan un cierto atractivo. Y si nuestra forma de vivir habitualmente nuestro propio mundo, para mantener un nivel de bienestar, explota la naturaleza degradándola, allá donde vamos de turismo vacacional puede darse una explotación de recursos naturales tanto o más grave. Los llamados espacios vacacionales y de turismo, en general, son tan «civilizados» como nuestras ciudades. En ellos rige la ley del mercado con la misma prepotencia y eficacia que en el corazón de la civilización más avanzada.

El discernimiento que hace el Papa, siguiendo y desarrollando la doctrina de todos los papas anteriores desde san Juan XXIII, consiste en atribuir la degradación de la naturaleza a una explotación incontrolada, que brota de la ambición y del interés egoísta de quienes tienen el poder sobre la técnica y los medios de producción. La «cuestión ecológica» es por ello una cuestión esencialmente moral.

A partir de aquí se derivan las llamadas a las instancias políticas y económicas internacionales para que se adopten medidas para «salvar el

planeta». Pero también se derivan las pautas de conducta de personas y grupos que en la vida cotidiana hemos de evitar toda explotación que degrade irreversiblemente la tierra. La ecología del cosmos y la ecología humana van de la mano.

Hemos venido subrayando «el poder de los débiles» y la «virtualidad de la pobreza». No es casualidad que el patrón de la ecología católica sea san Francisco de Asís, como lo proclamó san Juan Pablo II. Y no es casualidad que quienes más degradan la naturaleza sean quienes más explotan a otros seres humanos.

- Somos invitados a respetar, admirar, perfeccionar, todo lo creado.
- El mejor modo de hacerlo es amarlo.
- La manera más perfecta de amar es desprenderse y renunciar a toda forma de dominio sobre aquello que se ama.

Es el amor al ser humano lo que está en juego. ¿Será posible que al acabar las vacaciones pueda brotar de nuestro interior algo parecido al *Cántico de las criaturas* de san Francisco y que alabemos a Dios por la fraternidad extendida al sol, la luna, el agua, el fuego...?

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat